

Universitatea Tehnică a Moldovei

ATRIBUTELE DE IDENTIFICARE ALE PERSOANEI FIZICE

Studentă:

Pașcan Patricia

Coordonator:

Stahi Tatiana

**Conf. univ.,
Doctor în drept**

Chișinău, 2023

CUPRINS

LISTA

CU

ABREVIERI

.....	11
INTRODUCERE.....	12
1. ANALIZA DOCTRINARĂ A ATRIBUTELOR DE IDENTIFICARE ALE PERSONEI	
FIZICE.....	14
1.1. <u>Analiza științifică a atributelor de identificare a persoanei fizice.....</u>	14
1.2. <u>Analiza legală a instituției persoanei fizice.....</u>	17
1.3. Concluzii la capitolul 1.....	21
2. <u>IDENTIFICAREA</u> <u>PERSOANEI</u> <u>FIZICE.....</u>	22
2.1. <u>Persoana fizică - subiect al raporturilor juridice civile și identificarea ei.....</u>	22
2.2. Numele persoanei fizice.....	31
2.3. Domiciliul și reședința.....	37
2.4. Concluzii la capitolul 2	42
3. STAREA CIVILĂ ȘI ACTELE DE STARE CIVILĂ.....	44
3.1. Actele de stare civilă și organizarea stării civile.....	44
3.2. Întocmirea și înregistrarea actelor de stare civilă.....	50
3.3. Anularea, modificarea, rectificarea, reconstituirea și întocmirea ulterioară a actelor de stare civilă.....	55
3.4. Concluzii la capitolul 3.....	58
4. ASPECTE PRACTICE ÎN <u>MATERIA IDENTIFICĂRII PERSONEI</u> <u>FIZICE.....</u>	60
CONCLUZII	ȘI
RECOMANDĂRI.....	63
BIBLIOGRAFIE.....	65
ANEXA A. Modele unice tipizate ale formularelor documentelor de stare civilă.....	68

ANEXA	B.	Certificat	de
naștere.....		73	
ANEXA	C.	Certificat	de
căsătorie.....		74	
ANEXA	D.	Certificat	de stabilire a
paternității.....		75	
ANEXA	E.	Certificat de schimbare a numelui și /sau a	a
pre numelui.....		76	
ANEXA	F.	Certificat	de
divorț.....		77	
ANEXA	G.	Cerificat	de
deces.....		78	
ANEXA	H.	Certificat	de
adoptie.....		79	

ADNOTARE

Numele, prenumele: Pașcan Patricia

Titlu: Atributele de identificare ale persoanei fizice

Structura lucrării: introducere, 4 capitole, 11 subcapitole, concluzii și recomandări, bibliografie.

Cuvinte cheie: persoana fizică, acte de stare civilă, atribute de identificare a persoanei fizice, organele de înregistrare a actelor de stare civilă, numele persoanei fizice, domiciliul.

Problematika studiului A identifica o persoană înseamnă a stabili identitatea acesteia. Identificarea persoanei fizice rezultă din datele și calitățile strict individuale ale fiecăruia, în parte, stabilite de lege, calități ce decurg din actele și faptele sale de stare civilă. Cu ajutorul acestora are loc individualizarea (identificarea) persoanei prin care se deosebește de toate celelalte persoane în familie și în societate, stabilindu-i în mod concret o identitate unică și indestructibilă. Atributele prin care are loc identificarea unei persoanei fizice sunt imperativ și expres prevăzute de lege, ele fiind aceleași pentru toate persoanele fizice, constând din dreptul la nume, la domiciliu și la starea civilă.

Obiectivele: cercetarea științei juridice internaționale și naționale în ceea ce privește atributele de identificare a persoanei fizice; analiza juridică a instituției persoanei fizice; analiza numelui, domiciliului și reședinței, starea civilă și actele de stare civilă; argumentarea apartenenței atributelor stării civile în dreptul familiei și dreptul civil; examinarea organizării stării civile și întocmirea actelor de stare civilă care servesc drept probe la identificarea persoanei fizice. expunerea concluziilor și propunerilor *de lege ferenda*.

Metode aplicate la realizarea cercetării: Bazele metodologice ale cercetării noastre constau dintr-o multitudine de mijloace și metode, procedee utilizate: *metode generale* (logică, istorică, sistematică, sinteză, sinteza, analogie, generalizarea, abstractizarea); *metode sociologice* (metoda comparativă și metoda analizei sistemice); *metode juridice* (metoda formal-juridică, metoda comparată).

Rezultatul concret obținut: constă în studierea procesului de înregistrare a atributelor de identificare ale persoanei fizice (numele, domiciliul, starea civilă) de către organele de stare civilă, având ca efect stabilirea locului și rolului actelor de stare civilă în materia dreptului privat al Republicii Moldova. Aceasta ne-ar permite de a demonstra necesitatea studierii instituției înregistrării actelor de stare civilă de către teoreticienii și practicienii din domeniul dreptului familiei, în conjunctura în care aceștia au ca sarcină de a fixa acele acte și fapte juridice care creează, modifică sau sting, în condițiile legii, starea civilă a persoanei fizice. În urma

investigației efectuate, depistării unor lacune în legislație și practică, au fost făcute propuneri de lege ferenda, în scopul perfecționării și completării cadrului legislativ.

ANNOTATION

Name, first name:Pașcan Patricia

Title:The identification attributes of the natural person

The structure of the work:introduction, 4 chapters, 11 subsections, conclusions and recommendations, bibliography.

Keywords:natural person, civil status documents, natural person identification attributes, civil status documents registration bodies, name of the natural person, domicile.

The problem of the study. To identify a person means to establish their identity. The identification of the natural person results from the strictly individual data and qualities of each one, in part, established by law, qualities arising from his civil status documents and facts. With their help, the person is individualized (identified) by which he differs from all other people in the family and in society, concretely establishing a unique and indestructible identity. The attributes by which a natural person is identified are imperatively and expressly provided by law, they being the same for all natural persons, consisting of the right to name, domicile and marital status.

Objectives: the research of the international and national juridical science regarding the attributes of identification of the physical person; legal analysis of the institution of the natural person; analysis of name, domicile, marital status and marital status documents; arguing the belonging of civil status attributes in family law and civil law; examination of the organization of civil status and the preparation of civil status documents that serve as evidence for the identification of the natural person. exposition of the conclusions and proposals of the law of ferenda.

Methods applied to the realization of the research: The methodological bases of our research consist of a multitude of means and methods, procedures used: general methods (logical, historical, systematic, synthesis, synthesis, analogy, generalization, abstraction); sociological method (comparative method and systemic analysis method); Legal method (formal-legal method, comparative method).

The concrete result obtained: consists in studying the process of registration of the identification attributes of the natural person (name, domicile, marital status) by the civil status bodies, having the effect of establishing the place and role of civil status documents in the private law of the Republic of Moldova. This would allow us to demonstrate the necessity of studying the institution of registration of civil status documents by theorists and practitioners in

the field of family law, in the context in which they have the task of fixing those legal documents and facts that create, modify or extinguish, in the conditions of the law, the civil status of the natural person. Following the investigation carried out, the detection of some gaps in the legislation and practice, proposals for law ferenda were made, in order to improve and complete the legislative frame work.

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța temei. Participarea oamenilor la raporturile sociale, juridice, de familie și de orice altă natură impune cu necesitate identificarea lor ca persoane fizice cu un statut civil bine determinat, un nume de familie și un prenume legal stabilite și având o locuință într-un anumit loc din spațiu. Toate aceste raporturi dobândesc certitudine și siguranță pentru cei ce le încheie, pentru celelalte persoane și pentru societate numai atunci când ele sunt stabilite între persoane fizice a căror identificare poate să fie făcută cu multă ușurință.

A identifica o persoană înseamnă a stabili identitatea acesteia. Identificarea persoanei fizice rezultă din datele și calitățile strict individuale ale fiecăruia, în parte, stabilite de lege, calități ce decurg din actele și faptele sale de stare civilă. Cu ajutorul acestora are loc individualizarea (identificarea) persoanei prin care se deosebește de toate celelalte persoane în familie și în societate, stabilindu-i în mod concret o identitate unică și indestructibilă. Atributele prin care are loc identificarea unei persoane fizice sunt imperativ și expres prevăzute de lege, ele fiind aceleași pentru toate persoanele fizice, constând din dreptul la nume, la domiciliu și la starea civilă. Toate aceste atribute alcătuiesc întregul, adică instituția juridică a identificării persoanei fizice, reglementată, în principiu de către Codul civil, precum și de celelalte acte normative în această materie.

Noutatea științifică. Având în vedere cercul larg de persoane interesate de cunoașterea atributelor de identificare a persoanei fizice în societate, familie și într-un anumit loc din spațiu, analiza și cercetarea acestor atribute este precedată de noțiuni generale cu privire la calitatea de subiect de drept civil a persoanei fizice. În acest context sunt analizate dispozițiile legale cuprinse în Codul civil privind noțiunea și caracterele capacității civile, elementele capacității civile (capacitatea de folosință și de exercițiu), precum și unele considerații generale referitoare la noțiunea și necesitatea identificării persoanei fizice și apărarea pe cale juridică a atributelor de identificare. În ceea ce ne privește am cercetat amănunțit starea civilă care din punct de vedere juridic are o importanță de necontestat, deoarece cu ajutorul ei poate avea loc identificarea unei persoane prin stabilirea locului și datei nașterii, filiația, căsătoria, adopția, naționalitatea, cetățenia, locul decesului etc. Cu alte cuvinte, starea civilă cuprinde în conținutul său toate actele și faptele cu efecte de stare civilă care se produc în viața unei persoane fizice, începând cu nașterea și terminând cu decesul, toate acestea și fiecare în parte contribuind la identificarea persoanei în familie și societate prin calitățile sale strict personale ce decurg din aceste acte și fapte de stare civilă.

Scopul lucrării are ca obiect analiza amănunțită a atributelor de identificare stabilite de lege, numele, domiciliu și starea civilă prin care o persoană își stabilește individualitatea, adică ceea ce este ea însăși, în realitate, în raport cu toate celelalte persoane ori familia din care face parte, precum și societate.

Obiectivele generale. Pentru atingerea scopului propus au fost punctate următoarele obiective:

- cercetarea științei juridice internaționale și naționale în ceea ce privește atributele de identificare a persoanei fizice;
- analiza juridică a instituției persoanei fizice;
- analiza numelui, domiciliului și reședinței, starea civilă și actele de stare civilă;
- argumentarea apartenenței atributelor stării civile în dreptul familiei și dreptul civil;
- examinarea organizării stării civile și întocmirea actelor de stare civilă care servesc drept probe la identificarea persoanei fizice.
- expunerea concluziilor și propunerilor *de lege ferenda*.

Metodologia de cercetare. Bazele metodologice ale cercetării noastre constau dintr-o multitudine de mijloace și metode, procedee utilizate: *metode generale* (logică, istorică, sistematică, sinteză, sinteza, analogie, generalizarea, abstractizarea); *metode sociologice* (metoda comparativă și metoda analizei sistemice); *metode juridice* (metoda formal-juridică, metoda comparată).

Structura lucrării. Teza are adnotare în două limbi (română și engleză), lista abrevierilor, introducere, 4 capitole cu 13 subcapitole, concluzii generale, bibliografie.

Capitolul I. *Analiza doctrinară a atributelor de identificare ale persoanei fizice.* Capitolul dat analizează părerile mai multor cercetători autohtoni și străini în domeniul atributelor de identificare ale persoanei fizice. Tot în acest capitol sunt supuse analizei reglementările legale în domeniul cercetat în lucrarea de față.

Capitolul II. *Identificarea persoanei fizice.* Capitolul este destinat, instituției persoanei fizice și atributelor de identificare a ei.

Capitolul III. *Starea civilă și actele de stare civilă.* Capitolul III vizează organizarea organelor de stare civilă și atribuțiile lor, întocmirea actelor de stare civilă și unele aspecte în ceea ce privește anularea, modificarea și rectificarea actelor de stare civilă.

Capitolul IV. *Aspecte practice în materia identificării persoanei fizice.* Acest ultim capitol al tezei include studii de caz în materia identificării persoanei fizice.

BIBLIOGRAFIE

Acte normative internaționale și naționale

1. Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată la New York de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948, prin Rezoluția nr. 217 A (III). RM a aderat la Declarație prin Hot. Parl. nr.217-XII din 28.07.1990.
2. Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989. Ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului Nr.408 din 12.12.1990. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 30.12.1990, nr.12.
3. Constituția Republicii Moldova: din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.1 din 12.08.1994.
4. Codul Civil al RM. Nr. 1107-XV din 06.06.2002. În: Monitorul Oficial al RM, 22.06.2002, nr. 82-86/661. Republicat în: Monitorul Oficial al RM nr.66-75 din 01.03.2019 art.13.
5. Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova: nr.255 – XV din 30.05.2003: În Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 111-115 din 12.06.2003.
6. Codul Familiei al Republicii Moldova: nr.1316-XIV din 26.10.2000: În Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.47-48 din 26.04.2001.
7. Legea RM privind actele de stare civilă. nr. 100 din 24.04.2001. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 97-99 din 17.08.2001.
8. Legea RM privind procedura notarială. Nr.246 din 15.11.2018. În Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 30-37 din 01.02.2019.
9. Legea Republicii Moldova privind protecția datelor cu caracter personal: nr. 133 din 08.07.2011 În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 170-175/492 din 14.10.2011.
10. Legea Republicii Moldova privind finanțele publice și responsabilitățile bugetar-fiscale: Nr.181 din 25.07.2014. În Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 223-230 din 08.08.2014.
11. Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova nr. 125 din 18.02.2013. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 36-40/171 din 22.02.2013
12. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova Cu privire la aprobarea modelului unic al formularelor certificatelor de stare civilă: nr. 757 din 04 iulie 2006. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 102-105 din 07.07.2006.
13. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la aprobarea Programului strategic de modernizare tehnologică a guvernării (e-Transformare): nr. 710 din 20.09.2011. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 156-159/780 din 23.09.2011.
14. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la aprobarea modelelor unice ale formularelor tipizate ale actelor de stare civilă: nr. 558 din 18 mai 2007. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 74-77 din 01.06.2007.
15. Instrucțiunea cu privire la modul de înregistrare a actelor de stare civilă: nr. 4 din 21.01.2004. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 59-61/200 din 15.04.2005.
16. Ordinul Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova cu privire la aprobarea certificatului medical constator al nașterii: nr. 44/347/100 din 11.10.2005.

Monografii, contribuții în publicații seriale tipărite:

17. AMELI, F. *Droit civil. Introduction. Les personnes. Les biens.* Paris: Montchrestien, 2000. 286 p.
18. ANDREI, A., APETREI, I. *Drept civil.* Iași: Ankarom, 1998, p. 256

19. BACACI, A., DUMITRACHE, V. C., HAGEANU, C. C. *Dreptul familiei*, ed. a 7-a, București: Ed. C. H. Beck, 2012. 346 p.
20. BAIIEȘ, S., ROȘCA, N. *Drept civil. Partea generală. Persoană fizică. Persoană juridică*. Ediția a V. Chișinău: ARC, 2011, 384 p.
21. BELEIU, GH. *Drept civil român. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil*. București: Șansa, 2000. 289 p.
22. BODOAȘCĂ, T. *Actele de stare civilă*. Sibiu: Burg. 2003. 87 p.
23. BOROI, G. *Drept civil. Partea generală. Persoanele*. București: Hamangiu, 2010. 485 p.
24. BOTEA, GH., BARBU, V., GHEORGHIU, V., DRAGU, L., IVAN, ȘT. *Drept civil. Introducere în studiul dreptului civil. Persoana fizică. Persoana juridică*. București: Pro Universitaria, 2007. 320 p.
25. CANTACUZINO, M. B. *Elementele dreptului civil*. București: All Educational, 1998. 744 p.
26. CARP, R. ȘANDRU, S. *Dreptul la intimitate și analiza datelor cu caracter personal*. București: All Beck, 2004. 202 p.
27. CEBOTARI, V. *Dreptul Familiei*. Editia a-III, Chișinău: Reglama, 2014. 344p.
28. CERCEL, S. *Drept civil. Persoana fizică*. Craiova: Universitaria, 2007. 330 p.
29. CHELARU, E. *Drept civil. Persoanele*. Ed. a II-a. București: C.H. Beck, 2008. 174 p.
30. CIOCHINĂ, D. *Drept civil. Persoanele*. București: C. H. Beck, 2014. 131 p.
31. CIORĂSCU, F., DRĂGHICI, A., OLAH, L. *Dreptul familiei și acte de stare civilă*. Pitești: Paralela 45, 2005. 279 p.
32. COSNICEANU, M. *Dicționar de prenume*. Chișinău: Știința, 2010. 142 p.
33. CULDA, S. *Persoana fizică*. Cluj-Napoca: Risoprint, 2010. 164 p.
34. CUȘNIR, V. *Drept civil. Introducere în drept civil. Persoana fizică. Persoana juridică*. Chișinău: Elena V.I., 2004. 256 p.
35. FILIPESCU, I. P., FILIPESCU, A. I. *Tratat de Dreptul Familiei*. Ed. a VII-a, București: ALL BECK, 2002. 552 p.
36. FLORIAN, E. *Dreptul familiei*. Cluj-Napoca: Limes, 2003, 211 p.
37. HAMANGIU, C., ROSETTI-BĂLĂNESCU, I., BĂICOIANU, AL. *Tratat de drept civil roman*. București: Ed. All Beck, 2002. 635 p.
38. HESS-FALLON, B. SIMON, A. M. *Droit civil*. Paris: DALLOZ, 2001. 394 p.
39. JUGLART, M., PIEDELIÈVRE, A., PIEDELIÈVRE, S. *Cours de droit civil. Introduction. Personnes. Famille*. Paris: Montchrestien, 1999. 577 p.
40. IRINESCU, L. *Curs de dreptul familiei*. București: Hamangiu, 2015. 247 p.
41. LUPAN, E. *Drept Civil. Persoana fizică*, Ed. Lumina Lex, București, 1999 p.
42. LUPAN, E., SZTRANYICZKI, S. *Persoanele în concepția Noului Cod civil*. București: C. H. Beck, 2012. 358 p.
43. LUPȘAN, G. *Dreptul Familiei*. Iași: Junimea, 2001. 304 p.
44. LUPULESCU, D., LUPULESCU, A. *Atributele de identificare ale persoanei fizice*. București: Universul Juridic, 2015. 349 p.
45. LUPULESCU, D., LUPULESCU, A. *Identificarea persoanei fizice. Numele de familie. Domiciliul. Actele de stare civilă*. București: Lumina Lex, 2002. 339 p.
46. MAREȘ, C. *Curs de dreptul familiei și actele de stare civilă*. Târgoviște: Valahia University Press, 2009. 180 p.
47. MIHAI, G. *Elemente de dreptul familiei și acte de stare civilă*. Constanța: MAR, 2007. 316 p.
48. MIRCEA, T. *Introducere în dreptul civil. Persoana fizică. Persoana juridică*. București: Argument, 2003. 395 p.
49. MUREȘAN, M., FILDAN, S. *Drept civil. Persoanele*. Cluj-Napoca: Cordial Lex, 2007. 274 p.
50. PEȚU, P., VELICU, E., MARDARE, V. *Starea civilă – mijloc de identificare a persoanei fizice*. Ed. a IV-a. București: Detectiv, 2006. 484 p.

51. PÎNZARI, V. *Dreptul familiei*. București: Editura Universul Juridic, 2015. 638 p.
52. POPA, V. *Drept civil. Partea generală. Persoanele*. București: C. H. Bek, 2006. 512 p.
53. RĂUSCHI, Ș. UNGUREANU, T. *Drept civil. Partea generală. Persoana fizică. Persoana juridică*. Iași: Chemarea, 1997. 300 p.
54. REGHINI, I., DIACONESCU, Ș., VASILESCU, P. *Introducere în dreptul civil*. București: Hamangiu, 2013. 808 p.
55. ROMANDAȘ, N., ȚĂRANU, L. Atributele de identificare a persoanei fizice în societate și familie. În: *Mat. ale conf. șt. cu part. intern. „Rolul științei și educației în implementarea Acordului de Asociere la Uniunea Europeană”*. Ediția I. Chișinău, 05 februarie 2015. Universitatea „Constantin Stere”. Iași: „Vasiliana 98”, 2015. 515-518 p.
56. ROTARU, D., CIOROBEA, A., ANGHEL, I. *Starea juridică a persoanei fizice. Actele și faptele de stare civilă*. Constanța: Europolis, 2004. 156 p.
57. ȚĂRANU, L. Aspecte esențiale privind modul de înregistrare a actului de naștere. În: *Revista Națională de Drept*. 2015, nr. 11, pp. 67-70.
58. ȚĂRANU, L. *Starea civilă – condiția juridică de identificare a persoanei fizice în familie și societate*. În: *Mat. ale conf. cu part. intern. „Interacțiunea dreptului național și internațional în realizarea protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”*. Academia de Administrare Publică. Chișinău: „Garomont-Studio”, 2015. pp. 196-203.
59. TĂNASE, A.R. *Noul cod civil. Persoana fizică. Despre familie (art. 1-186, art. 252-534). Comentarii și explicații*. București: C.H.Beck, 2012. 728 p.
60. TROFIMOV, I. *Drept civil*. Chișinău: Tipografia „Elena V. I.”, 2004. 252 p.
61. TORJA, I. *Numele și prenumele persoanei fizice. Semnificație, origine, schimb*. Arad: Gutenberg Univers, 2011. 380 p.
62. UNGUREANU, C. T. *Drept civil. Partea generală. Persoanele*. București: Hamangiu, 2013. 496 p.
63. UNGUREANU, O., JUGASTRU, C. *Drept civil. Persoanele*, București: Rosetti, 2003, 168 p.
64. ULIESCU, M. *Noul Cod civil. Studii și comentarii*. București: Universul Juridic, 2012. 902 p.
65. URS, I., ILIE-TODICĂ, C. *Teoria persoanelor. Subiecte de drept civil*. București: Oscar Print, 2003. 400 p.
66. VOLCINSCHI, V., ȚURCAN, D., CEBOTARI, S. *Drept privat roman*. Chișinău: CEP USM, 2014. 396 p.
67. VRABIE, C. Regimul juridic al actelor de stare civilă a cetățenilor străini și a apatrizilor în Republica Moldova. În: *Revista Națională de Drept*. Chișinău, nr. 2, 2009. 76 p
68. VOLCINSCHI, V., ȚURCAN, D., CEBOTARI, S. *Drept privat roman*. Chișinău: CEP USM, 2014. 396 p.
69. АЛЕЙНИЧЕНКО, В. *Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук. Гражданско-правовая индивидуализация физических лиц в Российской Федерации*. Краснодар: Отпечатано в РПУ РГПУ, 2006. 26 с